

prima instanță: C. Vîrlan
instanța de apel: B.Bîrca, M.Ciugureanu, M.Moraru

dosarul nr. 2ra-2201/13

Î N C H E I E R E

24 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul : Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Barancean Anatolie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Barancean Anatolie către ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” privind restabilirea în funcție, încasarea prejudiciului legat de concedierea ilegală și încasarea restanței la salariu pentru absența forțată de la lucru, precum și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Barancean Anatolie, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2012,

c o n s t a t ă

La 22 ianuarie 2010, reclamantul Barancean Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” (în continuare ÎS CRIS Registru) privind restabilirea în funcție, încasarea prejudiciului legat de concedierea ilegală și încasarea restanței la salariu pentru absența forțată de la lucru, precum și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii Barancean Anatolie a indicat că, la 21 aprilie 1997 a încheiat cu pîrîtul un contract individual de muncă pentru o perioadă nedeterminată, iar la 09.09.2008 i s-a prezentat spre semnătură preavizul de concediere de rînd cu alte persoane, preîntîmpinându-l despre concediere în legătură cu reducerea statelor de personal conform art. 88 pct. 1 CM, deși subdiviziunea în care activa a fost transferată la nivel de secție din nivel de direcție. Consideră că beneficia de dreptul preferențial de a fi menținut în funcție deoarece avea o vechime în funcție mai mare decât subalternii, totodată, a fost încălcată și procedura de concediere deoarece de la momentul preavizării și până la momentul concedieri trecuse mai mult de două luni și urma să mai fie preavizat o dată.

Solicită repunerea în funcția ocupată, încasarea restanței la salariu pentru perioada absenței forțate de la lucru, precum și încasarea prejudiciului moral cauzat prin concediere ilegală pe care îl evaluează la 200 000 lei.

La 17 mai 2010 Barancean Anatolie a prezentat calculul prejudiciului material și moral la care pretinde (f.d.49) și care constituie 234 289,44 lei și care se compune din prejudiciu moral 50 000 lei, salariu pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 04.02.2009 - 17.05.2010 în sumă de 100 789,44 lei, recompensă pentru procurarea poliței 7500 lei pentru anii 2010-2011, recompensă pentru încheierea tranzacției de împăcare și înlocuirea repunerii în funcție conform art. 90 alin. 4 CM – 76 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 22.12.2010 acțiunea lui Barancean Anatolie a fost parțial admisă și s-a declarat incorectitudinea concedierii lui din funcția de șef al biroului legalizare și expertize a Direcției exploatare și dezvoltarea organelor teritoriale al Departamentului logistică a ÎS CRIS Registrul, care a avut loc în baza ordinului nr. 35 p din 04 februarie 2009, încasarea în locul restabilirii în funcție a unei compensații în mărime de 15 000 lei, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru în sumă de 83 279,25 lei și a unei pagube morale de 15 000 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2011 hotărârea pronunțată a fost casată cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța competentă, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, precum și s-a atenționat asupra faptului că instanța nu s-a expus asupra unei pretenții înaintate de către reclamant și anume – anularea ordinului nr.35 p din 04 februarie 2009.

Ulterior, prin cererea de completare depusă la 20.01.2012 (f.d.176) reclamantul a formulat suplimentar spre examinare următoarele cereri - recunoașterea ilegalității și anularea ordinelor 2p din 12.01.2009 și a ordinului nr. 35p din 04.02.2009 ca fiind emise ilegal, recunoașterea și anularea înscrierilor din carnetul de muncă privind concedierea ca fiind incorecte și ilegale, obligarea pârâtului să elibereze pe numele său a unui duplicat carnetului de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru în sumă de 347738,22 lei cu titlu de prejudiciu material pentru concedierea ilegală și privarea de posibilitatea de a munci, totodată declarând că restul cerințelor le menține și solicită și în continuare restabilirea în funcția ocupată, încasarea în locul concedierii sale a unei recompense în mărime de 75 000 lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 200000 lei, precum și a compensației de 7500 lei care să acopere procurarea polițelor de asigurare.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 iunie 2012 acțiunea lui Anatolie Barancean a fost respinsă integral.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată , la 10.07.2012 Anatolie Barancean a declarat apel, solicitînd casarea integrală a hotărîrii și emiterea unei noi hotărîri cu admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 s-a respins apelul declarat de către Barancean Anatolie, cu menținerea fără modificări a hotărîrii Judecătore Rîșcani, mun. Chișinău din 25 iunie 2012.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță a respectat normele materiale și procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia de respingere a acțiunii ca neîntemeiate.

Astfel, instanța de apel a constatat că, potrivit pct.1 al Hotărîrii Guvernului RM nr.625 din 22 mai 2008 „cu privire la aprobarea structurii Ministerului Dezvoltării Informaționale” s-a dispus reorganizarea întreprinderii de stat „Registru” în întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” cu transmiterea acestuia a funcțiilor de ținere a resurselor informaționale de stat de bază, registrelor de stat a transportului și conducătorilor de vehicule, precum și a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat.

Întru executarea Hotărîrii Guvernului specificate, Ministerul Dezvoltării Informaționale a emis Ordinului nr. 39 din 27 mai 2008 cu privire la reorganizarea ÎS Registru și numirea administratorului și Ordinului nr. 59 din 7 iulie 2008 cu privire la aprobarea structurii ÎS CRIS „Registru”.

Directorul general al ÎS „CRIS Registru” întru realizarea reorganizării ca urmare a actelor normative indicate mai sus, a emis Ordinul nr. 223 din 18 iulie 2008 prin care s-a efectuat modificarea structurii și statelor de personal al instituției (art. 88 alin. (1) Codul muncii).

Reorganizarea instituției a condus la modificarea funcțiilor și atribuțiilor de serviciu, inclusiv și statele de personal au suferit modificări semnificative menite să optimizeze și să eficientizeze activitatea ÎS „CRIS Registru”.

Conform Ordinului nr. 223 din 18 iulie 2008 și anexelor sale s-a ordonat lichidarea unităților (reducerea numărului și a statelor de personal), colaboratorilor instituției în cauză inclusiv și Barancean Anatolie, conform legislației muncii au fost preavizați sub semnătură, că funcțiile deținute urmează a fi reduse.

Potrivit art. 88 alin. (1) lit. g) CM, de către pârât/intimat a fost transmisă informația la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, privind disponibilizarea salariaților în legătură cu reducerea statelor, unde era inclus și Barancean Anatolie (art. 88 alin. (1) lit. g) Codul muncii).

Conform ordinului nr. 2p din 12 ianuarie 2009 Barancean Anatolie a fost concediat din funcția ocupată conform prevederilor art. 86 alin.(1) lit.c) CM - reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate, înscriere care a fost efectuată și în carnetul de muncă.

Potrivit ordinului nr. 35p din 04 februarie 2009 întru modificarea punctului ordinului nr. 2p din 12 ianuarie 2009 s-a considerat Barancean Anatolie concediat de la 02 februarie 2009, temei fiind foaia de boală (f.d. 40).

Potrivit normelor statuate în art. 88 alin.(1) Codul Muncii, angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal doar cu condiția că: a) va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic, cu privire la lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal; b) va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărîre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. în caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse; c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective; d) va reduce, în primul rînd, locurile de muncă vacante; e) va desface contractul individual de muncă în primul rînd cu salariații angajați prin cumul; f) va acorda salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămîină cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă; g) va prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenției pentru ocuparea forței de muncă informațiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate; h) se va adresa organului sindical în vederea obținerii acordului pentru concediere, în modul prevăzut de prezentul cod.

Or, la soluționarea litigiilor cu privire la repunerea în funcție a persoanelor care au fost concediate în baza art.86 alin.(1) lit. c) Codul Muncii, instanța urmează să verifice dacă există actul de reducere a numărului angajaților sau a statului de funcții din unitate; dacă a fost respectată procedura de concediere prevăzută de art.88 al.(1) Codul Muncii; dacă locurile de muncă reduse nu au fost incluse în statele de personal ale unității pe parcursul unui an calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului și dacă nu au fost angajate alte persoane în locul celor concediate; dacă salariatul a fost preavizat cu două luni înainte de concediere; dacă ordinul de concediere nu a fost emis după expirarea termenului de 2 luni de preavizare, dacă salariatului preavizat i s-a propus în scris un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective; precum și alte circumstanțe relevante pentru soluționarea corectă și obiectivă a litigiului.

În corespundere cu prevederile art.89 Codul Muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul concedierii unui membru de sindicat fără acordul organului sindical, când acordul respectiv este necesar conform art.87, instanța de judecată, prin hotărâre, restabilește salariatul la locul de muncă.

Conform art. 355 alin. (1) lit. a) CM (redacție în vigoare până la data de 09.07.2010) cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 1 an de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său, conform art. 355 alin. (1) lit. a) CM termenul de adresare în judecată cu cerere privind soluționarea litigiului individual de muncă este de 3 luni.

În aceste condiții raportînd materialele pricinii în coroborare cu normele citate, instanța de apel a concluzionat neexistența temeiurilor pentru admiterea capetelor de acțiune privind restabilirea în funcția ocupată și ilegalitatea concedierii sale, or, termenii indicați în normele enunțate au expirat.

Astfel, ordinul nr. 35p a fost emis la 04.02.2009 și adus la cunoștință apelantului Barancean Anatolie, însă dînsul nu a contestat ordinul dat în termenul prevăzut de legislația muncii (1 an), dar a înaintat cerere privind declararea ilegalității Ordinul nr. 35p din 04.02.2009 la 22.12.2010, cu încălcarea termenului de prescripție de 1 an.

Cu referire la Ordinul nr. 2p din 12 ianuarie 2009, acesta a fost adus la cunoștința reclamantului/apelantului în aceeași zi, însă el l-a contestat doar în prin cererea de completare a cerințelor sale din 20 ianuarie 2012, astfel, de asemenea, omițînd termenul de prescripție. Mai mult ca atît, apelantului nici nu a solicitat repunerea în termen.

La 02 mai 2013 Barancean Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanțele judecătorești au emis soluții cu încălcarea normelor de drept material și procesual, nu a elucidat toate circumstanțele cauzei.

La 05 iunie 2013 ÎS „CRIS Registru” a depus prin intermediul cancelariei o referință, prin care a invocat dezacordul cu recursul depus de Barancean Anatolie, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit.a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Barancean Anatolie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Barancean Anatolie, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulumul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Barancean Anatolie, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către Barancean Anatolie, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru